

НАРЕДБА за мониторинга, управлението и контрола на концесиите

Приета с ПМС № 177 от 20.08.2018 г., обн., ДВ, бр. 70 от 24.08.2018 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя редът за осъществяване на мониторинга, управлението и контрола при възлагането и изпълнението на концесиите в съответствие с определените със Закона за концесиите условия.

Чл. 2. (1) При възлагането и изпълнението на концесиите се осъществява процес на наблюдение, анализ и оценка, наричан по-нататък "мониторинг". Мониторингът в зависимост от етапа, на който се извършва, е:

1. мониторинг на прилагане на изискванията за възлагане на концесии при условията и по реда на Закона за концесиите;

2. мониторинг на изпълнение на концесионните договори, сключени:

а) при условията и по реда на Закона за концесиите;

б) след провеждане на процедура за предоставяне на концесия за добив на минерална вода по реда на наредбата по чл. 47, ал. 1 от Закона за водите;

в) по отменените Закон за концесиите от 1995 г. (отм., ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 1 юли 2006 г.), глава осма от Закона за общинската собственост (отм., ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 1 юли 2006 г.), Закон за концесиите (отм., ДВ, бр. 96 от 1 декември 2017 г., в сила от 2 януари 2018 г.) и глава втора "а" от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (нова, ДВ, бр. 27 от 2013 г.; отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1 януари 2019 г.; изм., бр. 103 от 2017 г.).

(2) Мониторингът по ал. 1, т. 1 се извършва от дирекция от специализираната администрация на Министерския съвет по чл. 36, т. 7 от Закона за концесиите, наричана по-нататък "специализираната дирекция от АМС".

(3) Мониторингът по ал. 1, т. 2, буква "а" се извършва от концедента по концесионния договор, а в случаите по ал. 1, т. 2, букви "б" и "в" – от министъра, съответно от кмета на общината, който представлява концедента по концесионния договор, наричани по-нататък "министрите и кметовете на общини".

Чл. 3. (1) Процесът на управление на възлагането и изпълнението на концесиите, наричан по-нататък "управление на концесиите", включва:

1. прогнозиране, планиране и предприемане на действия за включване в плана за

действие за държавните концесии или в съответния план за действие за общинските концесии, наричани по-нататък "планове за действие", на процедури за определяне на концесионер, наричани по-нататък "проекти за концесии", което се извършва по реда на Наредбата за изискванията за определяне на финансово-икономическите елементи на концесията, приета с Постановление № 83 на Министерския съвет от 2018 г. (ДВ, бр. 44 от 2018 г.);

2. действия по възлагане на концесии по Закона за концесиите, в т.ч.:

а) осигуряване извършването на подготвителните действия;

б) организиране и провеждане на процедурите за определяне на концесионер, включително издаване на решения за откриване на процедурата за определяне на концесионер, за определяне на концесионер или за прекратяване на процедурата, публикуване на изискуемите от Закона за концесиите обявления, а когато е приложимо – издаване на решение за одобряване на обявление за поправка по чл. 50, ал. 1, т. 2 от Закона за концесиите, наричано по-нататък "обявление за поправка", и съответните изменения на документацията за концесията, когато има такива, както и на решение за допълване на документацията за концесията при провеждане на процедурата състезателен диалог;

в) сключване на концесионните договори и публикуване на обявление за възложена концесия;

3. действия по осигуряване изпълнението на възложените концесии и на концесиите по чл. 2, ал. 1, т. 2, букви "б" и "в", включващи извършването на мониторинг и контрол на изпълнението на концесионните договори;

4. действия по извършване на допустимите от Закона на концесиите изменения на концесионните договори;

5. одит на концесионерите по концесионни договори, сключени по реда на Закона за концесиите.

(2) Управлението на концесиите се извършва при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност по чл. 3 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

(3) Управлението на концесиите се извършва от министрите и от кметовете на общини.

(4) Решенията по чл. 2, ал. 1, т. 2, букви "б" и "в" за извършване на допустимите от Закона на концесиите изменения на концесионните договори се приемат от Министерския съвет, съответно от общинския съвет, по мотивирано предложение на министъра, съответно на кмета на общината, въз основа на извършените от тях действия по ал. 1, т. 4.

Чл. 4. (1) При възлагането и изпълнението на концесиите се извършва предварителен, текущ и последващ контрол.

(2) Специализираната дирекция от АМС извършва предварителен контрол за спазване на изискванията за възлагане на концесии по Закона за концесиите.

(3) Министрите и кметовете на общини извършват текущ контрол на концесионните договори, сключени от тях в качеството им на концедент или на представляващ концедента.

Чл. 5. При условията на Закона за концесиите и по реда на тази наредба Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, наричана по-нататък "АПСК", извършва независим външен последващ контрол на изпълнението на определени концесионни договори.

Чл. 6. (1) Сметната палата и органите на Агенцията за държавна финансова инспекция извършват последващ външен контрол по изпълнение на Закона за концесиите.

(2) Комисията за защита на конкуренцията упражнява контрол за законосъобразност на решенията и на действията и бездействията на концедентите в процедурите за определяне на концесионер при подадени жалби по реда на глава шеста от Закона за концесиите.

(3) Наредбата не се прилага за контрола, осъществяван от органите по ал. 1 и 2, който се извършва в рамките на правомощията на съответния орган.

Чл. 7. (1) Информацията за изпълнението на концесионните договори по чл. 132, ал. 1 от Закона за концесиите включва данни за извършения от министрите и кметовете на общини през предходната година мониторинг и контрол на изпълнението на концесионните договори.

(2) Министерският съвет с решение утвърждава образец на информацията по ал. 1. Утвърденият образец се поддържа в Националния концесионен регистър.

Глава втора

УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ НА КОНЦЕСИИТЕ

Раздел I

Управление на концесиите от министрите и кметовете на общини

Чл. 8. (1) Министрите и кметовете на общини създават необходимата организация за управление на концесиите в администрацията, която ръководят, като:

1. приемат вътрешни правила за управление на концесиите – в случаите, когато в плана за действие са включени повече от 3 проекта за концесии или управляват повече от 3 концесии;

2. в зависимост от броя, спецификата и сложността на действащите концесионни договори и/или на включените в плана за действие проекти за концесии може:

а) да създават вътрешно специализирано звено за управление на концесиите като част от администрацията, или

б) да възлагат дейности по управлението на концесиите или по управлението на отделни етапи от възлагането или изпълнението на концесиите на един или повече екипи от служители, или

в) да възлагат на отделни служители дейности по управление на концесиите.

(2) Вътрешните правила за управление на концесиите определят най-малко:

1. реда за определяне на звената, екипите или служителите, отговорни за изработване на плановете за действие, за извършване на подготвителните действия, за подготовката на процедурите за определяне на концесионер, както и реда за осъществяване на контрол върху тяхната работа;

2. условията и реда за:

а) прогнозиране на потребностите и определяне на целесъобразността от възлагане на концесии;

б) изработване на проект на план за действие и на предложения за включване на проекти за концесии в плана за действие;

в) изработване на предложения за промени в плана за действие или за изключване на проекти за концесии от него;

3. условията и реда за извършване на подготвителните действия за възлагане на концесии, включително:

а) организацията за проучване и мотивиране на целесъобразността на предложенията по чл. 56 от Закона за концесиите и на инвестиционните предложения, съдържащи се в тях;

б) определяне на кръга от дейности и случаите, при които може да се извършва възлагане на външни експерти на отделни дейности от подготвителните действия;

4. организацията за провеждане на процедурите за определяне на концесионер;

5. реда за определяне на състава, назначаването и организацията на работа на комисиите за провеждане на процедурите за определяне на концесионер съгласно чл. 80 – 82 от Закона за концесиите, включително организацията за получаване и съхраняване на заявления и оферти;

6. организацията на работа при подадена жалба при провеждане на процедурите за определяне на концесионер;

7. реда за сключването на концесионните договори с определените концесионери;

8. организацията на работа за решаване на проблеми и спорове, свързани с изпълнението, изменението и прекратяването на концесионните договори, включително при подаден иск;

9. реда за извършване на мониторинга и контрола по изпълнението на задълженията на страните по концесионните договори и на условията за осъществяване на концесиите, както и реда за извършване на одита на концесионерите и за отчитане на изпълнението на концесионните договори;

10. реда за съхраняване и архивиране на документите, свързани с управлението на концесиите;

11. организацията и реда за откриване и поддържане на партии в Националния концесионен регистър и за публикуването на документи и информация по тези партии.

(3) Когато министър или кмет на община управлява до 3 концесии, организацията и редът по ал. 2 могат да се определят с отделна заповед за всеки проект за концесия, съответно за всяка концесия.

Раздел II

Предварителен контрол на възлагането на концесиите от специализираната дирекция от АМС

Чл. 9. (1) Специализираната дирекция от АМС извършва предварителен контрол за спазване на нормативните изисквания за възлагане на концесии, като изразява становища:

1. преди издаването на решение за откриване на процедура за определяне на концесионер относно:

а) осигуряване на поемането от концесионера на оперативния риск, а при концесии за строителство – и на строителния риск;

б) определянето на предмета на концесията;

в) определянето на вида на процедурата за определяне на концесионер;

г) спазването на условието по чл. 62, ал. 2, т. 1 от Закона за концесиите за съобразяване на определените изисквания към професионалните или техническите способности на икономическите оператори и/или към тяхното финансово и икономическо състояние с предмета и особеностите на концесията;

д) наличието на минимални изисквания към офертите в съответствие с чл. 65 от Закона за концесиите;

е) наличието на финансово-икономическите елементи на концесията, определени с чл. 2 от Наредбата за изискванията за определяне на финансово-икономическите елементи на концесията;

ж) спазването на изискванията на чл. 34 от Закона за концесиите за срока на концесията и всички удължавания на срока, предвидени с клауза за преразглеждане в проекта на концесионен договор;

з) съответствието на съдържанието на документацията за концесията с изискванията на чл. 78 от Закона за концесиите;

и) съответствието на определените критерии за възлагане с изискванията на чл. 68 – 70 от Закона за концесиите;

к) спазването на изискванията на чл. 93 от Закона за концесиите за сроковете за получаване на заявления, предварителни оферти и оферти;

л) съответствието на съдържанието на проекта на концесионен договор с изискванията на чл. 122, ал. 2 и чл. 123 от Закона за концесиите;

2. преди издаването на решение за отправяне или приемане на предложение за изменение на концесионен договор, възложен по реда на Закона за концесиите, и на концесионен договор по чл. 2, ал. 1, т. 2, букви "б" и "в", относно наличието на основание за изменение на концесионен договор.

(2) Специализираната дирекция от АМС може да извърши предварителен контрол за законосъобразното провеждане на процедура за определяне на концесионер по Закона за концесиите чрез изпращане на наблюдател, който да присъства на заседанията на комисията за провеждане на процедурата.

Чл. 10. (1) За целите на извършване на предварителния контрол по чл. 9, ал. 1, т. 1 концедентите изпращат до специализираната дирекция от АМС проектите на решения за откриване на процедура за определяне на концесионер, на обявлението за откриване на процедурата и на документацията за концесията, както и обосновката на концесията.

(2) Документите по ал. 1 се изпращат преди одобряване на решението за откриване на процедурата за определяне на концесионер от Министерския съвет, съответно от общинския съвет. За държавните концесии, включително за концесиите за добив на минерална вода и за съвместните концесии с държавно и общинско участие, документите може да се изпратят едновременно с изпращането на проекта на решение за откриване на процедурата за определяне на концесионер за съгласуване по реда на Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

(3) Документите по ал. 1 се изпращат на електронен носител с писмо, подписано от концедента или от оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 11. (1) Становището на специализираната дирекция от АМС по чл. 9, ал. 1, т. 1 съдържа констатации относно спазване на изброените в същата разпоредба изисквания. При установено несъответствие с някое от изискванията в становището се посочват

мотиви и може да се направят препоръки за отстраняване на несъответствието.

(2) Становището по ал. 1 се изпраща на концедента в срок до 10 дни от получаването на документите по чл. 10, ал. 1 от главния секретар на Министерския съвет. Когато становище съдържа констатации за несъответствие, то се изпраща и до компетентния орган – Министерския съвет, или до съответния общински съвет.

(3) Становището по ал. 1 се прилага към преписката за одобряване на решението за откриване на процедурата за определяне на концесионер от Министерския съвет, съответно от общинския съвет. Когато са направени препоръки, се прилага и справка, която съдържа препоръките, начина на тяхното отразяване, а когато не са отразени – и мотиви за това.

(4) Становището на специализираната дирекция от АМС и справката по ал. 3 се публикуват по партидата на процедурата за определяне на концесионер в Националния концесионерен регистър от длъжностно лице по чл. 193, ал. 1 от Закона за концесиите.

(5) Когато в срока по ал. 2 не е представено становище по ал. 1, се приема че не са налице констатирани несъответствия.

Чл. 12. (1) След издаването на решение за откриване на процедура за определяне на концесионер концедентът може да поиска специализираната дирекция от АМС да извърши предварителен контрол по чл. 9, ал. 2, като изпрати наблюдател, който да присъства на заседанията на комисията за провеждане на процедурата.

(2) В срок до 10 дни от получаване на искането по ал. 1 главният секретар на Министерския съвет може да определи служител от специализираната дирекция от АМС за наблюдател, за което уведомява концедента. В уведомлението се посочва електронен адрес за получаване на съобщения от наблюдателя.

(3) Определено от концедента лице уведомява наблюдателя на посочения електронен адрес за мястото, датата и часа на провеждане на заседание на комисията най-малко 3 работни дни преди датата на заседанието.

Чл. 13. (1) Забраните по чл. 80, ал. 5 от Закона за концесиите се прилагат и за наблюдателите.

(2) В деня на заседанието по чл. 96, ал. 1, съответно по чл. 105, ал. 1 или по чл. 112, ал. 1 от Закона за концесиите, наблюдателят представя на концедента декларация за спазване на конфиденциалността на информацията и за отсъствие на конфликт на интереси и свързаност. При узнаване на обстоятелство, че е налице конфликт на интереси или че в процедурата участва свързано с него лице, наблюдателят незабавно уведомява директора на специализираната дирекция от АМС за това.

(3) В случаите по ал. 2, изречение второ главният секретар на Министерския съвет може да определи нов наблюдател, като уведомява за това концедента по реда на чл. 12, ал. 2.

Чл. 14. (1) Наблюдателят следи за работата на комисията за провеждане на процедурата и има право:

1. да присъства на заседанията на комисията без право на участие в работата ѝ и без право на глас;

2. на свободен достъп до всички документи, свързани с провежданата процедура, включително да получава справки и копия на документи.

(2) Наблюдателят е длъжен:

1. да спазва конфиденциалността на информацията и обстоятелства, които са му станали известни при или по повод упражняването на правата и изпълнението на задълженията му като наблюдател;

2. да отрази в доклад констатациите си от извършеното наблюдение.

(3) В процеса на наблюдение наблюдателят може писмено да уведомява председателя на комисията за констатирани от него данни за пропуски или нарушения в работата на комисията.

(4) Определянето на наблюдател или неговата замяна, както и присъствието или отсъствието му от заседание на комисията не се отразява върху работата на комисията, включително не я прекъсва.

Чл. 15. (1) В срок до 5 работни дни след съставяне на протокола на комисията по чл. 104, ал. 1 от Закона за концесиите наблюдателят изготвя доклада по чл. 14, ал. 2, т. 2 и го представя на концедента с копие до директора на специализираната дирекция от АМС.

(2) Когато констатациите в доклада на наблюдателя съдържат данни за пропуск или нарушение на работата на комисията, концедентът извършва самостоятелна преценка относно приложимостта на чл. 116, ал. 3 или на чл. 117, ал. 1, т. 4 от Закона за концесиите, като посочва мотивите за това при издаване на съответния акт.

Чл. 16. (1) За извършване на предварителния контрол по чл. 9, ал. 1, т. 2 министърът или кметът на община изпраща на специализираната дирекция от АМС проекта на решение за отправяне или за приемане на предложение за изменение на концесионен договор преди одобряването му от Министерския съвет, съответно от общинския съвет. Към проекта на решение се прилагат мотиви, ако такива не са включени в проекта, както и предложението на концесионера, когато е приложимо.

(2) За изпращането на документите по ал. 1 се прилагат съответно чл. 10, ал. 2, изречение второ и ал. 3.

(3) За становището на специализираната дирекция от АМС по чл. 9, ал. 1, т. 2 се прилага съответно чл. 11.

Раздел III

Контрол на изпълнението на концесионните договори от министрите и кметовете на общини

Чл. 17. (1) Министрите и кметовете на общини извършват текущ контрол на изпълнението на задълженията на страните по сключените от тях концесионни договори в съответствие със:

1. определените с концесионния договор условия и ред за извършване на контрола на изпълнение на задълженията на концесионера, включително контрола за изпълнение на предложения с офертата на концесионера финансово-икономически модел на концесията;

2. определения с вътрешните правила за управление на концесиите или със заповед по чл. 8, ал. 3 ред за осъществяване на контрола по изпълнението на концесионните договори, включително на условията на концесиите и на задълженията на концесионерите.

(2) Министрите и кметовете на общини осъществяват административен контрол върху работата на звената, екипите или служителите, отговорни за извършване на текущия контрол по изпълнение на задълженията на концесионерите, по реда, определен със:

1. устройствения правилник за дейността на съответната администрация, или

2. вътрешните правила за управление на концесиите, или

3. заповедта по чл. 8, ал. 3.

Чл. 18. (1) Текущият контрол на изпълнението на задълженията на концесионерите по концесионните договори се извършва въз основа на:

1. проверка и анализ на отчетите на концесионерите за изпълнението на концесионните договори;

2. планирани проверки на място, извършвани въз основа на предварително одобрен график;

3. извънредни проверки на място.

(2) При осъществяване на текущия контрол определените от министъра или кмета на общината длъжностни лица имат право:

1. на свободен достъп до подлежащите на контрол обекти на концесия, включително на концесионната територия и/или принадлежностите към обекта на концесията;

2. да изискват и да проверяват документи, данни, сведения и справки, свързани с изпълнението на концесионния договор;

3. да изискват от проверяваните лица и да получават в определен разумен срок писмени обяснения във връзка с изпълнението на концесионния договор.

(3) За извършените проверки по ал. 1 длъжностните лица съставят доклади, които съдържат информация за резултатите от извършената проверка, включително констатации,

изводи и заключения за изпълнение на задълженията на концесионера, а при установяване на неизпълнения и нарушения – и предложения за:

1. мерки за отстраняване на констатираните неизпълнения на концесионния договор;
2. сезиране на компетентните органи – при констатирано неизпълнение на нормативни изисквания;
3. налагане на санкции и неустойки, включително чрез усвояване на гаранции и удовлетворяване от обезпечения, когато има такива;
4. предсрочно прекратяване на концесионния договор.

(4) Към докладите по ал. 3 се прилагат и документите, въз основа на които са направени констатациите, изводите и заключенията, когато е приложимо.

(5) С вътрешните правила за управление на концесиите или със заповедта по чл. 8, ал. 3 се определя редът за одобряване на докладите по ал. 3.

Раздел IV

Одит на концесионера

Чл. 19. (1) Концедентите извършват одит на концесионера за концесии, възложени при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) Одитът на концесионера включва проверки, при които се събира и анализира информация и се извършва оценка (заключение) относно:

1. наличието на основание за изключване по чл. 60, ал. 2 от Закона за концесиите за концесионерите, за подизпълнителите и за третите лица при сключването на съответния договор;

2. настъпването на основание за изключване по чл. 60, ал. 2 от Закона за концесиите за концесионерите, за подизпълнителите и за третите лица по време на изпълнение на концесионния договор;

3. настъпването на обстоятелство по чл. 146, ал. 1, т. 2 от Закона за концесиите, когато:

а) концесионерът не е уведомил концедента за настъпило основание за изключване или уведомлението не е подадено в срока по чл. 130, ал. 2 от Закона за концесиите;

б) в уведомлението за настъпило основание за изключване концесионерът не е посочил мерки за отстраняване на последиците и за ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви или не е посочил начален и краен срок за изпълнение на посочените от него мерки;

в) концесионерът не е предприел в срок изпълнението, не изпълнява или не е изпълнил в определения от него срок мерките по буква "б";

г) в случаите по чл. 130, ал. 4 и 5 от Закона за концесиите концесионерът не е прекратил договор за подизпълнение, съответно е продължил да използва ресурсите на третото лице.

(3) Одит на концесионера се извършва:

1. за наличие на обстоятелства по ал. 2, т. 1 – при сключване на концесионния договор, съответно на договора за подизпълнение;

2. за наличие на обстоятелства по ал. 2, т. 2 и 3 – по време на изпълнение на концесионния договор.

(4) Концедентът извършва одит на концесионера по време на изпълнение на концесионния договор, когато получи информация за наличие на настъпило обстоятелство по ал. 2, т. 2 и 3 или установи данни за това:

1. при осъществяване на мониторинга и контрола по изпълнението на концесионния договор;

2. в отчета на концесионера за изпълнението на концесионния договор по чл. 131, ал. 1 от Закона за концесиите.

Чл. 20. (1) Редът за извършване на одита на концесионера се определя с концесионния договор.

(2) Когато редът за извършване на одита на концесионера не е определен с концесионния договор, концедентът го определя с вътрешните правила за управление на концесиите или със заповедта по чл. 8, ал. 3. Концедентът уведомява концесионера за определения ред, съответно за промените в него, в 14-дневен срок от издаването на акта, с който редът се определя, съответно се променя.

Раздел V

Независим външен контрол на изпълнението на концесионни договори от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол

Чл. 21. (1) Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол извършва независим външен контрол на изпълнението на концесионни договори за държавни, общински и съвместни концесии относно:

1. съответствието на сключения концесионен договор с решението за определяне на концесионер;

2. изпълнението на условията на концесията от страните по концесионния договор;

3. изпълнението на задълженията на страните по концесионния договор;

4. изпълнението на строителството и на услугите, включени в предмета на концесия за строителство и на концесия за услуги, за съответствието им с уговорените в концесионния договор показатели на строителството, количество, качество и цени на услугите;

5. изпълнението на стопанските дейности, включени в предмета на концесията, когато е приложимо;

6. поддържането на икономическия баланс на концесия за строителство и на концесия за услуги, включително управлението на поетите от страните по договора рискове;

7. резултатите от изпълнението на концесионния договор, включително напредъка за постигане на целите на концесията.

(2) Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол проверява и извършвания от концедентите одит на концесионерите по чл. 19, както и изпълнението на изискванията по чл. 130 от Закона за концесиите.

(3) При данни за укриване на информация или предоставяне на невярна информация АПСК уведомява компетентните органи или възлага външни експертизи.

Чл. 22. (1) Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол извършва независимия външен контрол въз основа на годишен план за работа чрез планови проверки.

(2) Планът за работа по ал. 1 се внася ежегодно от изпълнителния директор на АПСК чрез министъра на икономиката за одобряване от Министерския съвет в срок до 30 ноември на предходната година.

(3) Всеки годишен план за работа по ал. 1 съдържа най-малко:

1. концесиите, които са обект на планови проверки през съответната година;

2. за всяка концесия:

а) обхват в съответствие с чл. 21, ал. 1 и 2;

б) проверяван период за обстоятелствата по чл. 21, ал. 1, т. 2 – 5;

в) срок и начин за извършване на проверката.

(4) Към внесения за одобряване план за работа се прилага обосновка, която съдържа мотивиране на включените в плана обстоятелства по ал. 3. В обосновката се посочва и прогноза за финансовите ресурси, необходими за осъществяване на годишния план.

Чл. 23. (1) Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол извършва независим външен контрол и чрез извънредни проверки на определени концесионни договори, възложени от Координационния съвет по концесиите по чл. 36, т. 2 от Закона за концесиите, наричан по-нататък "Координационния съвет".

(2) Извънредните проверки по ал. 1 се извършват за определения от Координационния съвет концесионен договор в обхват и в срокове, определени с решението за възлагане.

(3) При определяне на обхвата на извънредните проверки Координационният съвет не е обвързан от обхвата по чл. 21, ал. 1 и 2.

Чл. 24. (1) Плановите и извънредните проверки на концесионни договори се извършват от екипи от служители на АПСК, определени със заповед на изпълнителния директор. Всеки екип се състои от ръководител и минимум двама експерти, като поне един от екипа е юрист.

(2) Всеки член на екипа представя при назначаването си декларации:

1. за липса на конфликт на интереси със страните по концесионния договор, включително с член на техен ръководен или контролен орган;

2. за конфиденциалност на информацията, която ще научи във връзка с изпълнението на задачите си;

3. че не е бил в трудово или в служебно правоотношение със страна по концесионния договор през последните 12 месеца.

(3) Проверяващият екип извършва проверки по документи, предоставени от министъра или кмета на община и концесионера, както и на мястото на изпълнение на дейностите по концесията, когато това е необходимо. Министърът или кметът на община и концесионерът са длъжни да предоставят на проверяващия екип достъп до концесионния договор и до неговите приложения, когато е приложимо, до допълнителните споразумения, както и до всички документи, свързани с изпълнението на концесията, включително резултати от проверки на други органи и изготвяни отчети.

(4) При изпълнението на възложените задачи екипът има право:

1. да изисква разяснения, информация и справки от страните по концесионния договор, от подизпълнител, а при необходимост – и от други органи и лица;

2. да получи копие от необходимите за проверката документи съобразно обхвата на проверката;

3. на достъп до обекта на концесията, до концесионната територия и до принадлежностите – когато е приложимо, както и до мястото, където се изпълняват дейностите по концесията;

4. да провежда анкети и проучвания сред потребителите на услугите и на стопанските дейности, включени в предмета на концесията.

(5) Условието и редът за подготовката, провеждането и отчитането на извършените проверки се определят с вътрешни правила, одобрени от Надзорния съвет на АПСК.

Чл. 25. (1) За резултатите от извършената проверка се изготвя доклад, подписан от екипа за проверка, който съдържа най-малко установените обстоятелства и заключение относно резултатите от проверката. Към доклада се прилагат събраните при проверката документи и доказателства.

(2) Когато при извършване на проверката е установено несъответствие или неизпълнение, докладът съдържа препоръки за последващи действия.

(3) Докладът се представя на изпълнителния съвет на АПСК в срок до 10 дни от приключване на работата на екипа.

(4) Изпълнителният съвет на АПСК има право да върне доклада за допълване или за отстраняване на нередовности, ако установи такива, с указания за представяне на преработен доклад в определен от него срок, при съобразяване на срока по чл. 27.

(5) Окончателният доклад се одобрява от изпълнителния съвет на АПСК.

(6) Въз основа на одобрения доклад екипът за проверка изготвя проект на доклад по чл. 42, ал. 3 от Закона за концесиите, който съдържа данните по ал. 1, анализ на причините за установеното несъответствие или неизпълнение и препоръки към министъра или кмета на община.

Чл. 26. (1) При извършване на контрола АПСК се подпомага от Министерството на финансите, когато това е определено от Координационния съвет, по преценка на министъра на финансите или при искане от изпълнителния директор на АПСК до министъра на финансите.

(2) Министерството на финансите подпомага АПСК чрез оказване на методическа помощ в рамките на правомощията на министъра на финансите по чл. 39, ал. 2 от Закона за концесиите.

Чл. 27. Изпълнителният директор на АПСК представя на министъра или на кмета на общината и на министъра на финансите доклада по чл. 42, ал. 3 от Закона за концесиите в срок до 30 дни от приключване на проверката, а в случаи на значителна сложност – до 60 дни.

Чл. 28. (1) Обобщената информация по чл. 42, ал. 4 от Закона за концесиите се представя на Координационния съвет ежегодно в срок до 31 март.

(2) Обобщената информация обхваща извършените през предходната година планови и извънредни проверки на концесионни договори и представя обобщение на данните, съдържащи се в докладите на изпълнителния директор на АПСК по чл. 42, ал. 3 от Закона за концесиите. Въз основа на анализа на причините за установените несъответствия или за неизпълнение в обобщената информация се включва предложение за приемане на насоки за отстраняване на системни проблеми, свързани с изпълнението или с прекратяването на

концесионните договори.

(3) Координационният съвет може да върне обобщената информация по ал. 1 на изпълнителния директор на АПСК за преработване или за допълване, като определя срок за това.

Глава трета **МОНИТОРИНГ НА КОНЦЕСИИТЕ**

Раздел I

Мониторинг на изпълнението на концесионните договори от министрите и кметовете на общини

Чл. 29. (1) Министрите и кметовете на общини извършват мониторинг на изпълнението на задълженията на страните по сключените от тях концесионни договори.

(2) Целта на мониторинга по ал. 1 е да установи наличието на съществуващи или потенциални проблеми при изпълнението на концесионния договор, както и при отношенията на концесионера с потребителите и с други трети лица.

(3) Мониторингът на изпълнението на задълженията на страните по концесионен договор се извършва по реда, определен с договора, и въз основа на информацията за изпълнението на задълженията на страните по договора, съдържаща се във:

1. получаваните от концесионера отчети за изпълнението на договора;
2. отчетите за извършени проверки и контрол на място за изпълнение на задълженията на концесионера по договора, изготвени от определени от министрите или кметовете на общини лица;
3. докладите за резултатите от извършения контрол на изпълнителния директор на АПСК, когато е приложимо;
4. резултати и констатации от контрол и проверки на специализирани органи;
5. други източници.

(4) Когато с концесионния договор не е определен ред за извършване на мониторинга, той се извършва по реда, определен с вътрешните правила за управление на концесиите, съответно със заповедта на министъра или кмета на общината по чл. 8, ал. 3.

Чл. 30. Резултатите от мониторинга на изпълнението на задълженията на страните по концесионния договор се включват в информацията по чл. 7.

Раздел II **Мониторинг на възлагането на концесиите от**

специализираната дирекция от АМС

Чл. 31. (1) Специализираната дирекция от АМС извършва мониторинг относно наличието на системни проблеми при:

1. прилагане на изискванията за възлагане на концесии по Закона за концесиите, включително относно данни за конкретни нарушения, свързани с корупция или с конфликт на интереси, или относно други нередности, наблюдението на които произтича от изисквания на Европейската комисия;

2. възлагането на концесии, свързани с недопустимо изменение на концесионен договор, включително с липсата на основание за прекратяване на процедурата по чл. 77, ал. 3 от Закона за концесиите, когато е публикувано обявление за поправка.

(2) Мониторингът се извършва въз основа на:

1. информацията, събрана от специализираната дирекция от АМС при извършване на предварителния контрол по чл. 9;

2. публикуваните в Националния концесионен регистър документи и информация;

3. решенията по чл. 189 от Закона за концесиите по производствата за отстраняване на нарушения в процедури за определяне на концесионер за концесия с трансграничен интерес, установени от Европейската комисия, изпратени до специализираната дирекция от АМС от Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд – относно установените с тях нарушения;

4. друга информация и документи, които специализираната дирекция от АМС събира в изпълнение на изисквания на Европейската комисия.

(3) В случаите по ал. 2, т. 4 специализираната дирекция от АМС има право да изисква информация и документи от концедентите и от други органи и лица. Органите и лицата са длъжни в срок до 10 работни дни да предоставят изисканите информация и документи.

Чл. 32. Специализираната дирекция от АМС:

1. оповестява в информационния раздел на Националния концесионен регистър системните проблеми при прилагане на изискванията за възлагане на концесии, установени при осъществявания мониторинг по чл. 31, ал. 1;

2. обобщава практиката по възлагането на концесии и при необходимост издава общи указания за правилното прилагане на изискванията за възлагане на концесии.

Чл. 33. При искане от страна на Европейската комисия специализираната дирекция от АМС изготвя и представя на комисията доклад за осъществявания мониторинг на концесии с трансграничен интерес, възлагани при условията и по реда на Закона за концесиите.

Чл. 34. (1) Когато в резултат на извършвания мониторинг по чл. 31, ал. 1 се установи наличието на системни проблеми, директорът на специализираната дирекция от АМС предлага на Координационния съвет да издаде насоки по чл. 38, ал. 1, т. 3 от Закона за концесиите.

(2) Когато в резултат на извършвания мониторинг се установят данни за конкретни нарушения, свързани с корупция или с конфликт на интереси, директорът на специализираната дирекция от АМС чрез главния секретар на Министерския съвет уведомява Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество в срок един месец от установяването на данните.

Глава четвърта

ПУБЛИЧНОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МОНИТОРИНГА И КОНТРОЛА НА КОНЦЕСИИТЕ

Чл. 35. (1) Министрите и кметовете на общини чрез длъжностните лица по чл. 193, ал. 1 от Закона за концесиите:

1. публикуват в партидата на всяка процедура за определяне на концесионер в Националния концесионен регистър становището на специализираната дирекция от АМС по извършения предварителен контрол и справка за отразяване на препоръките от него, когато има такива – при откриване на партидата;

2. публикуват в партидата на всяка концесия:

а) информацията за изпълнението на концесионния договор за предходната година по чл. 132, ал. 1 от Закона за концесиите – ежегодно до 30 септември;

б) становището на специализираната дирекция от АМС от извършения предварителен контрол по чл. 9, ал. 1, т. 2 – едновременно с публикуване на обявлението за изменение на възложена концесия.

(2) Министрите и кметовете на общини изпращат за публикуване в информационния раздел на Националния концесионен регистър годишните отчети за изпълнението на включените в съответния план за действие проекти и на сключените от тях концесионни договори в срок до 30 дни след тяхното одобряване от Министерския съвет, съответно от общинския съвет. Отчетите се изпращат на електронен носител с писмо, подписано от министъра, съответно от кмета на община, или от оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 36. (1) Специализираната дирекция от АМС изготвя ежегодно годишен доклад за състоянието на концесиите за предходната година на основата на събраната и обобщената информация от:

1. извършвания от дирекцията предварителен контрол и мониторинг за спазване на изискванията за възлагане на концесии;

2. извършвания от концедентите мониторинг и контрол на изпълнението на

концесионните договори, събрана от информацията за изпълнението на всеки концесионен договор за предходната година в партидите за възложени концесии в Националния концесионен регистър;

3. становищата на специализираната дирекция от АМС и справките на концедентите за отразяване на препоръките на специализираната дирекция от АМС за отстраняване на допуснати нарушения на правилата за възлагане на концесии, публикувани в партидите на процедурите за определяне на концесионер в Националния концесионен регистър;

4. докладите на наблюдателите от специализираната дирекция от АМС с констатациите от извършените наблюдения за спазване на изискванията за възлагане на концесии от комисиите за провеждане на процедури за определяне на концесионера;

5. одобрените от Министерския съвет годишни отчети за изпълнението на включените в плана за действие за държавните концесии проекти и на концесионните договори;

6. одобрените от общинските съвети отчети на кметовете на съответните общини за изпълнението на включените в плана за действие за общинските концесии проекти и на концесионните договори;

7. ежегодната обобщена информация по чл. 42, ал. 4 от Закона за концесиите на изпълнителния директор на АПСК.

(2) Годишният доклад за състоянието на концесиите за предходната година се представя на Координационния съвет за разглеждане и приемане. След приемането им годишните доклади за състоянието на концесиите се публикуват в информационния раздел на Националния концесионен регистър.

Чл. 37. (1) Специализираната дирекция от АМС публикува в информационния раздел на Националния концесионен регистър:

1. информация за установените системни проблеми при прилагането на изискванията за възлагане на концесии за предходната година – ежегодно в срок до 30 юни;

2. обобщена информация относно:

а) резултатите от извършвания от дирекцията мониторинг и предварителен контрол – ежегодно в срок до 30 септември;

б) мониторинга, изпълняван от министрите и кметовете на общини за изпълнение на концесионните договори, сключени при условията и по реда на Закона за концесиите, и на концесионните договори за минерални води, за предходната година – ежегодно в срок до 31 декември;

3. годишния доклад за състоянието на концесиите за предходната година – в срок до 30 дни след приемане от Координационния съвет;

4. издадените общи указания по чл. 41, т. 4 от Закона за концесиите – в срок до 3 дни след издаването им.

(2) Информацията по ал. 1, т. 2 се изготвя по образец, утвърден с решение на Министерския съвет.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. (1) В случаите по чл. 39, ал. 2, т. 6 от Закона за концесиите министърът на финансите уведомява концедента за определения наблюдател в срок до 5 дни от публикуването по чл. 76, ал. 3 от Закона за концесиите на обявлението за откриване на процедурата за определяне на концесионер.

(2) Определеното от концедента лице уведомява наблюдателя по електронен път за мястото, датата и часа на провеждане на заседанието на комисията по чл. 96, ал. 1, съответно по чл. 105, ал. 1 или по чл. 112, ал. 1 от Закона за концесиите, най-малко 3 работни дни преди датата на заседанието.

(3) Наблюдателят има правата по чл. 14, ал. 1.

(4) Наблюдателят е длъжен да спазва конфиденциалността на информацията и на обстоятелствата, които са му станали известни при или по повод упражняване на правата си като наблюдател. Член 13, ал. 1 и 2 се прилагат съответно. Когато наблюдателят е уведомил министъра на финансите за обстоятелство по чл. 13, ал. 2, изречение второ, министърът на финансите определя нов наблюдател и уведомява за това концедента.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (1) Действията по осигуряване изпълнението на концесионни договори, сключени по отменения Закон за концесиите от 1995 г. (отм., ДВ, бр. 36 от 2 май 2006 г., в сила от 1 юли 2006 г.), глава осма от Закона за общинската собственост (отм., ДВ, бр. 36 от 2006 г., в сила от 1 юли 2006 г.), Закон за концесиите (отм., ДВ, бр. 96 от 1 декември 2017 г., в сила от 2 януари 2018 г.) и глава втора "а" от Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (нова, ДВ, бр. 27 от 2013 г.; отм., бр. 96 от 2017 г., в сила от 1 януари 2019 г.; изм., бр. 103 от 2017 г.), включващи извършването на мониторинг и контрол на изпълнението на договорите, както и изработването на предложения до Министерския съвет, съответно до общинския съвет, за изменение или прекратяване на договорите се изпълняват от министрите и кметовете на общини при условията на договорите и по реда на тази наредба.

(2) За концесионните договори по ал. 1 информацията по чл. 7, ал. 1 за 2017 г. и за 2018 г. се попълва в електронните формуляри за изпълнение на концесионните договори по чл. 109, ал. 1, т. 4 от отменения Правилник за прилагане на Закона за концесиите и се публикува в Националния концесионен регистър по досегашния ред.

(3) Обобщената информация по чл. 37, ал. 1, т. 2 за 2017 г. и за 2018 г. за концесионните договори по ал. 1 се изготвя и публикува в Националния концесионен регистър в срок до 31 декември 2019 г.

(4) Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол не съставя и съответно не предлага за одобряване годишен план за работа за 2018 г.

§ 3. (1) Министерският съвет утвърждава образците по чл. 7, ал. 2 и чл. 37, ал. 2.

(2) Информацията по образците по ал. 1 за концесионните договори, сключени по реда на Закона за концесиите, както и на концесионните договори за добив на минерална вода по Закона за водите се изготвя в срок до 3 месеца от публикуването в Националния концесионен регистър на съответния утвърден образец.

§ 4. Наредбата се приема на основание чл. 44 от Закона за концесиите.

§ 5. Указания по прилагането на наредбата се дават от специализираната дирекция от АМС.